

MÜHENDİS-MİMAR ÖRGÜTLÜLÜĞÜ 100 YAŞINDA (1908-2008)

Ülkemizdeki ilk Mimar ve Mühendis örgütlenmesi olan Osmanlı Mimar ve Mühendis Cemiyeti 18 Eylül 1908 tarihinde kurulmuştur. Bu yıl ülkemizdeki Mimar ve Mühendis örgütlenmesinin yüzüncü yılını kutlamaktayız.

Ülkemizde bugünkü anlamda mühendis yetiştiren ilk üniversite, Mühendishane-i Bahr-i Hümayun adıyla 1773 yılında kurulmuştur. Gemi inşaatı ve haritacılık öğretimi yapan bu kurumdan sonra kara ordusunun teknik kadrosunu yetiştirmek amacıyla 1795 yılında Mühendishane-i Berr-i Hümayun kurulmuştur. Bu okul, 1847'de mühendislik eğitimi yanında mimarlık alanında da eğitim vermeye başlamış, 1883 yılında kurulan Hendese-i Mülkiye, 1909'da Mühendis Mekteb-i Alisi adını alarak ülkenin alt yapı inşaatlarında görev alan kadroları yetiştirmiştir.

Avrupa'da ve ABD'de 19. yüzyılın ortalarında başlayan mühendis ve mimar örgütlenmesi, ülkemizde II. Meşrutiyetle birlikte başlamıştır. 1908'de İstanbul'da çok sayıda bulunan sivil örgütlenmelerden birisi de Osmanlı Mühendis ve Mimar Cemiyetidir. Osmanlı'nın son dönemlerinde yaşanan açılımların bir parçası olarak kurulan Osmanlı Mühendis ve Mimar Cemiyeti'nin ardından, üyelik için "Osmanlı tabiiyetine haiz bulunma" koşulu bulunmayan "Association des Architectes et Ingenieurs en Turquie" (Türkiye'deki Mimar ve Mühendisler Derneği) adlı örgüt 1912 yılında kurulmuştur.

1919 yılında "Mühendis Birlik Yurdu", 1923 yılında "Türk Mühendisleri Ocağı" kurulmuştur. Cumhuriyetten sonra ilk örgütlenmeler; 1925 yılında Türk Mimar ve Mühendis Cemiyeti ve 1926 yılında kurulan ve merkezleri Ankara'da bulunan Türk Mühendisler Birliği ve Türk Yüksek Mühendisler Birliği olduğu bilinmektedir. Bu örgütlenmeleri 1927 tarihinde kurulan Türk Yüksek Mimarlar Birliği izlemiştir.

1908 yılında ülkemizdeki ilk mühendis - mi-

mar örgütlenmesinin üzerinden 22 yıl geçmeden o yıllarda Türkiye' de madencilik nereden ise tamamının yapıldığı Zonguldak Taşkömürü Havzası' nda "memlekette maden sanayinin, ilerlemesine hizmet edebilmek emeli" ile Zonguldak Yüksek Maden Mühendisi Mektebi' nden mezun olan mühendislerin Taşkömürü Havzası'nda çalışmaya başlamalarının ardından 1930 yılında merkezi Zonguldak' ta bulunan "Türk Yüksek Maden Mühendisleri Cemiyeti" kurulmuştur.

Türk Yüksek Maden Mühendisleri Cemiyeti'nin 1930 yılında düzenlenen tüzüğünün, Cemiyetin amaçlarını belirten ikinci maddesinde "memleket maden servetlerinin israfını önlemek ve mesleği himaye etmek gayesi ile maden ocaklarının mühendis nezareti altında çalıştırılmasını sağlayacak kanuni hükümleri elde etmeye çalışmak" olarak belirtilmiştir.

1950'li yıllarda aralarında Türk Yüksek Maden Mühendisleri Cemiyeti'nin de bulunduğu çeşitli mühendis ve mimar örgütlenmeleri bir araya gelerek 1954 yılında Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği kurmuşlardır.

TMMOB'ni oluşturan ilk Odalardan birisi Maden Mühendisleri Odasıdır. Uzun yıllar boyunca Odamız Metalürji, Petrol, Seramik, Jeoloji ve Jeofizik Mühendislerini bünyesinde barındırmıştır. TMMOB Maden Mühendisleri Odası kurulduğu 1954 yılından bugüne, yurt içinde ve dışında maden mühendisliği eğitimi yapan fakülte ve bölümlerden mezun olarak diploma almış, ülkemiz sınırları içinde mesleklerini uygulamaya yasal yetkili olup, mesleki çalışmalarda bulunan tüm maden mühendislerini temsil etmektedir.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası, genel olarak; madencilik sektörünün geliştirilmesine yönelik oluşturulacak amaç ve hedefler ile uygulamaların bilimsel ve teknik temeller üzerinde geliştirilmesi, sektörün planlanmasında ülke sanayi sektörleri ile